

Bosna i Hercegovina je prva zemlja koja je objavila svoj nacrt Plana za smanjenje nacionalnih emisija (NERP). BiH nije izvršila stratešku procenu životne sredine, ali je održala neformalnu javnu raspravu o dokumentu. Savet ministara odobrio je plan 30. decembra 2015. godine, a Sekretarijat Energetske zajednice odobrio ga je u oktobru 2016. godine.

BiH je imenovala tri jedinice - Tuzla 3, Tuzla 4 i Kakanj 5 - za ograničenje radnog veka (tzv. opt-out mehanizam), što im omogućava da rade ukupno 20.000 sati između 1. januara 2018. i 31. decembra 2023. godine, kada bi trebale da se zatvore ili usaglase sa graničnim vrednostima emisija za nova postrojenja u skladu sa direktivom o industrijskim emisijama. Bosna i Hercegovina takođe ima jednu novu elektranu, koja se ne kvalifikuje za uključenje u NERP - TE Stanari, koja je zvanično počela sa radom u septembru 2016. godine.

Kontinuirano praćenje emisija

Postrojenja u Tuzli i Kaknju, u vlasništvu Elektroprivrede BiH, imaju funkcionalnu opremu za kontinuiran nadzor. Nije jasno da li TE Gacko ima instaliranu opremu, ali prema izveštaju BiH na portalu EEA, ona nije trenutno u funkciji. Ugljevik ima instaliranu opremu za kontinuirana merenja, koja je funkcionalna, ali uz povremene kvarove.

Usklađenost sa graničnim vrednostima u 2018. godini

Postrojenja uključena u NERP značajno su premašila gornje granice za 2018. godinu.

Najveći problem je sumpor dioksid (SO₂), sa devet puta većim vrednostima od gornje granice. Najveće apsolutne emisije dolazi iz Ugljevika 1 (83.265,84 tona), dok Kakanj 7 ima najveća prekoračenja - 15,38 puta više od gornje granice u 2018. godini.

Emisije prašine iz ovih postrojenja iznosile su 1,24 puta više od gornje granice. Gacko 1 je najveći prestupnik, u apsolutnim terminima (1.086,61 tona) i u pogledu prekoračenja granice (3,57 puta).

Emisije NO_x su 1,08 puta veće od gornje granice. Ugljevik ima najveće apsolutne emisije (3.546,76 tona) a Kakanj 6 najveće prekoračenje (1,9 puta)

Tekuće investicije

Zbog emisija SO₂ koje su trenutno među najvišim u Evropi, najznačajnije ulaganje je u opremu za odsumporavanje u termoelektrani Ugljevik. Ostale investicije uključuju opremu za odsumporavanje na TE Kakanj 7 i Tuzla 6.

Procena uticaja na životnu sredinu za instalaciju De-SO_x na TE Kakanj 7 nedavno je odobrena, ali još nije osigurano finansiranje radova.

BiH: Usaglašavanje ili zatvaranje - Kako zemlje Zapadnog Balkana krše regulativu o zagađenju vazduha

Izvor: bankwatch.org